

Literatura universal en català

[Portada](#) > [Literatura universal en català](#) >

L'abric de pell

Visat núm. 18
(octubre 2014)

Traducció d'Elena Martí i Segarra

Va ser un hivern fred, el d'aquell any. La gent s'arraulia i s'encongia de fred, tret d'aquells que tenien un abric de pell.

El jutge del districte, en John Richardt, posseïa un gran abric de pell. De fet, l'abric gairebé pertanyia al seu càrrec oficial, ja que era el director gerent d'una empresa totalment nova. Al contrari d'ell, el seu vell amic, el doctor Henck, no tenia cap abric de pell: en canvi, tenia una dona bonica i tres fills. El doctor Henck era prim i esblanqueït. Hi ha persones que, després de casar-se, s'engreixen i n'hi ha que s'aprimen. El doctor Henck s'havia aprimat; i així havia continuat aquella vigília de Nadal.

«Enguany he tingut un mal any», va dir-se a si mateix el doctor Henck el dia abans de Nadal, cap a les tres del migdia, tot just quan es dirigia a veure el seu vell amic John Richardt per tal de demanar-li diners. «Ha estat un any molt dolent. Tinc la salut delicada, per no dir feta malbé. Els meus pacients, per contra, s'han curat quasi tots; els veig tan poc últimament. Segur que em moriré aviat. La meua dona també ho creu, li ho noto en la mirada. Si ha de ser així, doncs, tant de bo passi abans que acabi el mes de gener, que és quan toca pagar la maleïda prima de l'assegurança de vida».

Mentre pensava en això, el doctor Henck va arribar a la cantonada entre els carrers Regeringsgatan i Hamngatan. Abans de travessar l'encreuament per després seguir carrer Regeringsgatan avall, va relliscar per culpa d'un solc de trineu i va anar a raure a terra. Just llavors, un trineu li va passar a frec a tota velocitat. El cotxer va renegar i el cavall instintivament es va fer a un costat; tanmateix, el doctor Henck va rebre un cop a l'espatlla d'un dels patins; a més a més, un cargol, un clau, o algun altre sortint li va esquinçar el gavany i hi va fer un bon forat. La gent es va arraïmar al seu voltant. Un agent de policia el va ajudar a aixecar-se, una noia jove li va espolsar la neu de l'abric, i una àvia va començar a gesticular entorn de la roba estripada i foradada, donant a entendre que ella l'apedaçaria allà mateix si pogués. A l'últim, un príncep de la casa reial que casualment passava per allà va arregar de terra la gorra del doctor Henck i li va tornar a posar al cap. I així va quedar tot arreglat; tot, menys l'abric.

—Diantre, Gustav, quina fila que fas! —va deixar anar el jutge del districte, John Richardt, quan en Henck es va presentar al seu despatx.

—Sí... m'acaben d'atropellar — va explicar en Henck.

—Vaja, sembla que només et passen a tu, aquestes coses! —va fer aleshores en Richardt, bo i rient— Sigui com sigui, així no pots tornar a casa teva. Pren el meu abric de pell, i ara envia un noi a casa perquè me'n porti un altre.

—Moltes gràcies —va dir-li el doctor Henck.

I després d'haver-li manllevat les cent corones que necessitava, va afegir:

—Ens veiem aquest vespre, doncs.

En Richardt era solter i solia passar la Nit de Nadal a casa dels Henck.

De camí cap a casa, en Gustav Henck se sentia de molt més bon humor, com no s'havia sentit des de feia temps.

«És gràcies a l'abric de pell», va dir-se. «D'haver estat més llest, ja faria anys que me n'hauria comprat un a crèdit. Això m'hauria donat més confiança en mi mateix i hauria fet que la gent em respectés més. A un metge que du un abric de pell no se li paguen uns honoraris tan baixos com a un que vesteix un gavany ordinari i amb els traus desgastats. Quina llàstima no haver-hi pensat abans! Ara ja és massa tard.»

Va caminar una estona a través del parc de Kungsträdgården. Ja era fosc, havia començat a nevar altre cop, i els coneguts amb qui va topar no el van reconèixer.

«Pensant-ho millor... i si no és massa tard?», va seguir rumiant en Henck. «Encara no sóc vell, i potser vaig errat pel que fa a la meua salut. És cert que sóc pobre com una rata; però també ho era en John Richardt no fa pas gaire. Darrerament la meua dona ha estat freda i malagradosa amb mi. Però segur que si guanyés més diners i dugués un abric de pell, em començaria a estimar altra vegada. Tinc la sensació que des que en John es va comprar l'abric de pell el té en més estima que abans. Certament, de joveneta també n'estava una mica enamorada; tanmateix, ell no li va demanar mai matrimoni, més aviat al contrari: li va dir, a ella i a tothom, que mai no s'arriscaria a casar-se per menys de deu mil corones l'any. En canvi jo sí que m'hi vaig arriscar; l'Ellen era pobra i tenia ganes de casar-se. De tota manera, no crec pas que ella n'estigués tant de mi com perquè jo l'hagués pogut seduir. En qualsevol cas, jo tampoc no ho volia; com hauria pogut somiar un amor així? No ho he fet des que tenia setze anys i vaig veure *Faust* per primera vegada a l'òpera, amb

Arnoldson. I malgrat tot, estic convençut que al principi d'estar casats jo li agradava; un no s'equivoca pas en aquestes coses. Així doncs, per què no podria tornar a agradar-li? Durant els primers temps del nostre matrimoni, cada cop que ella i en John es trobaven, l'Ellen sempre el burxava i li feia crítiques malicioses. Però aleshores ell va crear la seva pròpia empresa, ens va convidar de tant en tant al teatre, i es va comprar un abric de pell. I naturalment, amb el temps la meua dona es va cansar de fer-li comentaris malintencionats.»

En Henck encara havia d'enllestir uns quants encàrrecs abans del sopar de Nadal. Quan per fi va arribar a casa carregat de paquets, ja eren ben bé dos quarts de sis. Tenia l'espatlla esquerra molt adolorida; tret d'això, no hi havia res que li recordés el contratemps sofert al matí, excepte l'abric de pell.

«Serà divertit veure quina cara fa la meua dona quan em vegi amb un abric de pell», es va dir llavors el doctor Henck.

El rebedor estava completament a les fosques; fora de les hores de consulta, el llum no s'encenia mai.

«Ara la sento passar pel saló», va pensar el doctor Henck. «Camina lleugera com un moixonet. És curiós que encara se m'escafi el cor cada cop que sento les seves passes a l'habitació del costat.»

El Doctor Henck va veure confirmada la seva suposició que avui, que duia l'abric de pell, la seva dona el rebria més afectuosament que de costum. Sense fer gens de soroll, va anar a trobar-lo al racó més fosc del rebedor, li va envoltar el coll amb els braços i li va fer un petó càlid i apassionat. En acabat, va enfonsar el cap al coll de l'abric i va xiuxiuejar:

—En Gustav encara no és casa.

—Sí —va respondre el doctor Henck, amb la veu lleugerament tremolosa mentre li acariciava els cabells amb totes dues mans—. Sí, que hi és.

Al despatx del doctor Henck hi flamejava un gran foc. Sobre la taula hi havia whisky i aigua.

El jutge Richardt seia amb les cames estirades a una àmplia butaca de cuir i fumava un cigar. El doctor Henck estava aclofat en un racó del sofà. La porta que comunicava amb el saló, on la senyora Henck i els nens decoraven l'arbre de Nadal, era oberta.

El sopar havia estat molt silenciós. Tan sols els nens havien mogut gatzara, contents i enraonant tots alhora.

—Com és que no dius res, amic meu —va fer en Richardt—. Que potser encara estàs capficat perquè se t'ha estripat el gavany?

—No —va contestar en Henck—. Més aviat estic amoïnàt per l'abric de pell.

Després d'uns minuts de silenci, el doctor va continuar:

—I també pensava en una altra cosa. Possiblement aquest sigui l'últim Nadal que celebrem plegats. Sóc metge i sé que no em queda gaire temps de vida. Ara ho sé amb una certesa absoluta. Per això et vull agrair l'amabilitat que darrerament ens has mostrat a mi i a la meua dona.

—Oh, t'equivoques... —va en murmurar en Richardt, i tot seguit va desviar la mirada.

—No —va fer en Henck—, no m'equivoco pas. I també et vull donar les gràcies per haver-me deixat l'abric de pell. M'ha proporcionat els últims segons de felicitat que he conegut a la vida.

L'abric de pell. Visat 18 (octubre 2014)